

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 sierpnia 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku K. C. z dnia 23 czerwca 2016 r., określił, iż:

I. według stanu na dzień złożenia wniosku, tj. na dzień 23 czerwca 2016 r., umorzeniu będą podlegały należności wnioskodawcy z tytułu składek:

a) na ubezpieczenia społeczne - za okres: marzec 2006 r. – kwiecień 2008 r. oraz lipiec 2008 r. – luty 2009 r. w łącznej kwocie 31.824,20 zł, w tym: z tytułu składek – 16.013,20 zł, a z tytułu odsetek- 15.811,00 zł;

b) ubezpieczenie zdrowotne - za okres sierpień: 2006 r. – marzec 2008 r., lipiec 2008 r. – październik 2008 r., grudzień 2008 r. – luty 2009 r. w łącznej kwocie 8.693,61 zł, w tym: z tytułu składek – 4.441,61 zł, a z tytułu odsetek - 4.252,00 zł;

c) Fundusz Pracy - za okres: sierpień 2006 r., październik 2006 r. – luty 2008 r., lipiec 2008 r. – luty 2009 r. w łącznej kwocie 1.933,40 zł, w tym: z tytułu składek – 999,40 zł, a z tytułu odsetek – 934,00 zł.

II. warunkiem umorzenia w/w należności jest spłata należności niepodlegających umorzeniu. Wskazano, że należności z tytułu składek za okres od dnia 1 stycznia 1999 roku nieobjęte postępowaniem o umorzenie należy uregulować w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji wraz z odsetkami naliczonymi do dnia wpłaty łącznie.

/decyzja – k. 10-10 odwrót akt ZUS/

W dniu 9 września 2016 r. (data nadania) odwołanie od powyższej decyzji wniósł K. C., zaskarżając powyższą decyzję w całości i wnosząc o jej zmianę poprzez uchylenie warunku zawartego w punkcie II, jako niemożliwego do spełnienia w jego sytuacji zdrowotnej i materialnej.

/odwołanie – k. 2/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie wskazując, że zaskarżona decyzja jest prawidłowa.

/odpowiedź na odwołanie – k. 4- 4 odwrót/

Postanowieniem z dnia 24 listopada 2016 r. Sąd Okręgowy ustanowił dla wnioskodawcy pełnomocnika z urzędu w osobie radcy prawnego.

/postanowienie z 24.11.2016 r. – k. 14/

W piśmie procesowym z dnia 20 stycznia 2017 r. ustanowiony z urzędu pełnomocnik wnioskodawcy poparł wniesione odwołanie wskazując, że zaskarżeniu podlega punkt II. decyzji oraz wnosząc o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i wydanie bezwarunkowej decyzji umarzającej należności wskazane w punkcie I. zaskarżonej decyzji, ewentualnie o uchylenie punktu II decyzji. Nadto ustanowiony z urzędu pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o przyznanie mu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, oświadczając, że koszty te nie zostały pokryte w całości, ani w części. W uzasadnieniu pisma pełnomocnik wnioskodawcy zakwestionował stanowisko organu rentowego, że zadłużenie wnioskodawcy z tytułu składek za prowadzoną działalność gospodarczą w latach 2006-2012 r., istniejące na dzień wydania zaskarżonej decyzji, miały charakter nieumarzalny. Jego zdaniem kwestię umarzalności składek należy rozpatrywać na zasadach uregulowanych przepisami ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w szczególności art. 28 ust. 3a tej ustawy, który dopuszcza umarzanie należności z tytułu składek w uzasadnionych przypadkach, pomimo braku ich całkowitej nieściągalności.

/pismo z 20.01.2017 r. – k. 28-32/

Na rozprawie w dniu 16 lutego 2017 roku, poprzedzającej bezpośrednio wydanie wyroku, ustanowiony w toku postępowania profesjonalny pełnomocnik wnioskodawcy będący radcą prawnym poparł odwołanie oraz podtrzymał wnioszek o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego udzielonego wnioskodawcy z urzędu, oświadczając, że koszty te nie zostały pokryte w całości, ani w części. Pełnomocnik organu rentowego wnosił o oddalenie odwołania.

/stanowisko stron – e protokół z rozprawy z 16.02.2017 r., czas nagrania: 00:00:40 – 00:04:22 - płyta CD k. 41/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

K. C. prowadził działalność gospodarczą od 15 stycznia 2006 r. do 13 grudnia 2012.

/bezsporne, a nadto fakt znany Sądowi z urzędu ze sprawy o sygn. akt VIII U 3681/13/

Od 15 stycznia 2006 r. do 31 grudnia 2008 r. wnioskodawca podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność, natomiast od 1 stycznia 2009 r. do 13 grudnia 2012 r. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność z prawem do renty z tytułu niezdolności do pracy.

/bezsporne, a nadto k. 8 akt ZUS/

W dniu 23 czerwca 2016 r., na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U. z 2012 r., poz. 1551), K. C. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o umorzenie całości zadłużenia z tytułu nieopłaconych należności składkowych na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe, za okres objęty ustawą, do opłacania których zobowiązany był z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności.

/wnioszek – k. 1 akt ZUS/

W związku z prowadzoną pozarolniczą działalnością gospodarczą wnioskodawca, posiada zadłużenie z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy za okres od marca 2006 r. do lutego 2009 r.

/okoliczność bezsporna/

Zadłużenie wnioskodawcy (jako ubezpieczonego) z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne za okres: marzec 2006 r. – kwiecień 2008 r. oraz lipiec 2008 r. – luty 2009 r. wynosi 16.013,20 zł natomiast kwota odsetek za zwłokę od należności głównej (nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne) wyliczona na dzień 23 czerwca 2016 r. wynosi 15.811,00 zł.

/okoliczność bezsporna – oświadczenie pełnomocnika wnioskodawcy: pismo procesowe z dn. 20.01.2017 r. – k. 28-32, informacja dotycząca stanu należności – k. 8-9 akt ZUS/

Zadłużenie wnioskodawcy z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres: sierpień: 2006 r. – marzec 2008 r., lipiec 2008 r. – październik 2008 r., grudzień 2008 r. – luty 2009 r. wynosi 4.441,61 zł natomiast kwota odsetek za zwłokę od należności głównej (nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne) wyliczona na dzień 23 czerwca 2016 r. wynosi 4.252,00 zł.

/okoliczność bezsporna – oświadczenie pełnomocnika wnioskodawcy: pismo procesowe z dn. 20.01.2017 r. – k. 28-32, informacja dotycząca stanu należności – k. 8-9 akt ZUS/

Zadłużenie wnioskodawcy z tytułu nieopłaconych składek na Fundusz Pracy za okres: sierpień 2006 r., październik 2006 r. – luty 2008 r., lipiec 2008 r. – luty 2009 r. wynosi 999,40 zł natomiast kwota odsetek za zwłokę od należności głównej (nieopłaconych składek na Fundusz Pracy) wyliczona na dzień 23 czerwca 2016 r. wynosi 934,00 zł.

/okoliczność bezsporna – oświadczenie pełnomocnika wnioskodawcy: pismo procesowe z dn. 20.01.2017 r. – k. 28-32, informacja dotycząca stanu należności – k. 8-9 akt ZUS/

Wnioskodawca posiada także zadłużenie (jako płatnik) z tytułu nieopłaconych składek:

- na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych za okres: marzec 2009 r. – luty 2011 r., październik 2011 r., luty 2012 r. – marzec 2012 r., wrzesień 2012 r. – październik 2012, grudzień 2012 r. w łącznej wysokości należności głównej 14.021,73 zł,

- na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych za okres: marzec 2009 r. – marzec 2011 r., sierpień 2011 r., październik 2011 r., wrzesień 2012 r. – listopad 2012 r. w łącznej wysokości należności głównej 6.779,46 zł,

- na Fundusz Pracy za okres: marzec 2009 r. – marzec 2011 r., październik 2011 r. w łącznej wysokości należności głównej 1.221,92 zł.

Od ww. należności głównych do dnia ich spłaty naliczane są odsetki.

/okoliczność bezsporna – oświadczenie pełnomocnika wnioskodawcy: pismo procesowe z dn. 20.01.2017 r. – k. 28-32, informacja dotycząca stanu należności – k. 8-9 akt ZUS/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał na podstawie zgromadzonych w aktach rentowych i w aktach sprawy dokumentów. Stan faktyczny był pomiędzy stronami w całości bezsporny; pełnomocnik wnioskodawcy oświadczył bowiem, że „ubezpieczony nigdy nie kwestionował, ani nie kwestionuje swojego zadłużenia względem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, powstałego z tytułu składek za prowadzoną przez niego działalność gospodarczą w latach 2006-2012, w tym także zadłużenia powstałego w okresie nieobjętym przedmiotową ustawą” (pismo k. 30). Z uwagi na niesporny stan faktyczny sprawy Sąd uznał ww. materiał dowodowy za wystarczający do rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie i jako takie podlega oddaleniu.

W dniu 15 stycznia 2013 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. 2012 poz. 1551). Ustawa ta – zwana dalej ustawą abolicyjną – przewiduje możliwość umorzenia składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy oraz odsetek za zwłokę i pozostałych powstałych kosztów (w tym kosztów egzekucyjnych), dla wszystkich osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą, które w okresie od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 roku podlegały obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu oraz wypadkowemu, z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności i nie opłaciły należnych z tego tytułu składek.

Zgodnie z treścią art. 1 ust. 1 ustawy abolicyjnej, na wniosek osoby podlegającej w okresie od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 roku obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.):

1) która przed dniem 1 września 2012 roku zakończyła prowadzenie pozarolniczej działalności i nie prowadzi jej w dniu wydania decyzji, o której mowa w ust. 8,

2) innej niż wymieniona w pkt 1

umarza się nieopłacone składki na te ubezpieczenia za okres od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 roku oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe, a także koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

W ustępie 2 art. 1 ustawy abolicyjnej przewidziano, że w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy wymienionej w ust. 1, wniosek o umorzenie składa płatnik składek. Natomiast w ustępie 3 art. 1 ustawy abolicyjnej postanowiono, że w przypadku, gdy płatnik, o którym mowa w ust. 2, zakończył prowadzenie pozarolniczej działalności, wniosek o umorzenie składa osoba, o której mowa w ust. 1.

Zgodnie zaś z dyspozycją ust. 6 art. 1 ustawy abolicyjnej umorzenie należności, o których mowa w ust. 1, skutkuje umorzeniem nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy za ten sam okres oraz należnych od nich, za ten sam okres, odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Zgodnie z uregulowaniem art. 1 ust. 8 powołanej ustawy Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję określającą warunki umorzenia, w której ustala także kwoty należności, o których mowa w ust. 1 i 6, z wyłączeniem kosztów egzekucyjnych.

W myśl art. 1 ust. 10 ustawy abolicyjnej **warunkiem umorzenia należności**, o których mowa w ust. 1 i 6, jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 13 pkt 1, niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych, za okres od dnia 1 stycznia 1999 roku, do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, o którym mowa w ust. 2, oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Zgodnie zaś z treścią ust. 11 przywołanej ustawy należności, które nie podlegają umorzeniu, należy uregulować - opłacić w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji o umorzeniu należności.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję o:

- 1) umorzeniu należności o których mowa w ust. 1 i 6 – po spełnieniu warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11 i 12,
- 2) odmowie umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6 - w przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11 i 12 (art. 1 ust. 13 ustawy abolicyjnej).

Analiza przywołanych unormowań wskazuje jednoznacznie, że na gruncie ustawy abolicyjnej ustawodawca dokonał dychotomicznego rozróżnienia (podziału) należności obciążających osoby prowadzące pozarolniczą działalność na:

- 1) podlegające umorzeniu (po spełnieniu pozostałych przesłanek ustawowych) nieopłacone składki na obowiązkowe ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności za okres od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 roku oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe, a także koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego,
- 2) nie podlegające umorzeniu składki na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych, za okres od dnia 1 stycznia 1999 roku, do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, o

którym mowa w ust. 2, oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Pomimo braku ustawowej definicji pojęcia „niepodlegających umorzeniu składek”, wymienionych w punkcie 2) uznać należy, że chodzi tu o składki obciążające beneficjenta ustawy abolicyjnej jako płatnika (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 8 marca 2016 r., sygn. akt III AUa 1693/15, Legalis nr 1428806), w przeciwieństwie do - podlegających umorzeniu - składek obciążających ten podmiot w związku z jego własnym obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym oraz wypadkowym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności. Prawdopodobnie powyższego stwierdzenia znajduje potwierdzenie w treści uzasadnienia projektu ustawy abolicyjnej (druk sejmowy nr 382 Sejmu RP VII kadencji z dnia 1 marca 2012 r.), zgodnie z którym proponowana regulacja „przewiduje możliwość umorzenia składek na własne ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy, oraz odsetek za zwłokę i pozostałych powstałych kosztów (w tym kosztów egzekucyjnych), dla wszystkich osób prowadzących pozarolniczą działalność, które w okresie od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 roku podlegały obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu, z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności i nie opłaciły należnych składek z tego tytułu.” W treści uzasadnienia projektu ustawy abolicyjnej wskazano również, że proponowane zmiany „Wychodzą naprzeciw osobom prowadzącym pozarolniczą działalność, szczególnie tym, które znajdują się w trudnej sytuacji finansowej między innymi z powodu posiadanego zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek na własne ubezpieczenia za okres do lutego 2009r., narastającego w związku ze zwiększającą się kwotą odsetek oraz pozostałych należności, powstałych w konsekwencji nieopłacenia składek”

Dokonując interpretacji unormowań ustawy abolicyjnej nie można pominąć tego, że przewidziana w niej konstrukcja umorzenia części nieopłaconych składek obciążających podmioty prowadzące pozarolniczą działalność ma charakter wyjątkowy, jest odstępstwem od ogólnej reguły mówiącej o konieczności opłacania składek, a zatem właściwe przepisy muszą być wykładane w sposób ścisły. Niedopuszczalna jest wykładnia rozszerzająca, prowadząca w konsekwencji do wypaczenia idei ustawodawcy, jaka legła u podstaw uchwalenia ustawy abolicyjnej. Gdyby bowiem zamiarem ustawodawcy było objęcie ustawą abolicyjną wszelkich nieopłaconych składek związanych z prowadzeniem pozarolniczej działalności w określonym przedziale czasowym, to z całą pewnością znalazłoby to swoje odzwierciedlenie w treści ustawy lub w uzasadnieniu jej projektu.

Uwzględniając powyższe należy wskazać również, że ustawa abolicyjna nie zawiera w swojej treści jakichkolwiek unormowań wskazujących na możliwość udzielania przez organ rentowy na jej podstawie ulg na rzecz jej adresatów, czy to w postaci umorzenia niespłaconych należności lub rozłożenia ich spłaty na raty, czy też odroczenia terminu ich płatności. W związku z tym ustawa abolicyjna nie określa również jakichkolwiek przesłanek do udzielenia ww. ulg. W tym zakresie znajduje bowiem zastosowanie całkowicie odrębna i kompletna regulacja prawna zawarta w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych (art. 28 – 30), przewidująca w ściśle określonych przypadkach możliwość odroczenia przez ZUS płatności należności lub jej częściowego, a nawet całkowitego umorzenia. Na gruncie tej regulacji jedną z okoliczności mogących stanowić podstawę do udzielenia przez organ rentowy ulgi jest sytuacja materialna podmiotu zobowiązanego.

Ustawa abolicyjna przewiduje natomiast jednoznacznie (art. 1 ust. 13), że Zakład Ubezpieczeń Społecznych, po rozpoznaniu wniosku o umorzenie, wydaje decyzję o umorzeniu tylko i wyłącznie w odniesieniu do należności podlegających umorzeniu, po spełnieniu jednego tylko koniecznego warunku, tj. nieposiadania przez wnioskodawcę na dzień wydawania tej decyzji należności niepodlegających umorzeniu. Jeśli takie niepodlegające umorzeniu należności istnieją już w dacie wystąpienia z wnioskiem o umorzenie, to – zgodnie z art. 1 ust. 8 ustawy abolicyjnej – organ rentowy wydaje decyzję określającą konieczny te należności i ustalającą termin ich spłaty (12 miesięcy). W przypadku niespełnienia ww. warunku Zakład ubezpieczeń Społecznych wydaje natomiast decyzję o odmowie umorzenia należności podlegających umorzeniu (art. 1 ust. 13 pkt 2).

W przedmiotowym stanie faktycznym wnioskodawca K. C. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o umorzenie całości zadłużenia z tytułu nieopłaconych należności składkowych na ubezpieczenia emerytalne, rentowe

i wypadkowe, za okres objęty ustawą, do opłacania których zobowiązany był z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności. Z ustaleń sądu wynika niezbicie, że w dacie złożenia tego wniosku, tj. w dniu 23 czerwca 2016 r. wnioskodawca posiadał zadłużenie niepodlegające umorzeniu w rozumieniu ustawy, tj. składki obciążające go z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej jako płatnika.

W tej sytuacji Zakład Ubezpieczeń Społecznych rozpoznając powyższy wniosek, wobec stwierdzenia istnienia niepodlegających umorzeniu należności, prawidłowo zastosował przepisy ustawy abolicyjnej i wydał, przewidzianą w art. 1 ust. 8 tej ustawy, decyzję warunkową. W zaskarżonej decyzji w punkcie I wskazano należności, które podlegają umorzeniu natomiast w punkcie II wskazano, że warunkiem umorzenia wskazanych w punkcie I decyzji należności jest spłata w terminie 12 miesięcy należności niepodlegających umorzeniu.

W tym stanie rzeczy odwołanie wnioskodawcy jako niezasadne podlegało oddaleniu, o czym Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł w punkcie 1. sentencji orzeczenia.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy rozstrzygnął w punkcie 2. sentencji wyroku przyznając i nakazując wypłacić ze Skarbu Państwa – Kasy Sądu Okręgowego w Łodzi dla radcy prawnego M. B. kwotę 442,80 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej K. C. z urzędu.

Zgodnie z art. 22³ ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych (tj. Dz.U. z 2016 roku, poz. 233 z późn. zm.) koszty pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu ponosi Skarb Państwa.

W chwili wydawania wyroku obowiązywało rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. z 2016 roku, poz. 1715). Zgodnie z treścią § 22 ww. rozporządzenia do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji. Wysokość kosztów pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy z urzędu należało zatem ustalić na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. z 2015 roku, poz.1805).

W myśl § 15 ust.2 powołanego rozporządzenia wysokość opłaty maksymalnej w sprawach o świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego i zaopatrzenia emerytalnego wynosi 360 zł.

Z kolei zgodnie z § 4 ust. 1 powołanego rozporządzenia opłatę ustala się w wysokości co najmniej 1/2 opłaty maksymalnej określonej w rozdziałach 2-4, przy czym nie może ona przekraczać wartości przedmiotu sprawy. Ustalenie opłaty w wysokości wyższej niż określona w ust. 1, a nieprzekraczającej opłaty maksymalnej następuje z uwzględnieniem stopnia zawilości sprawy oraz nakładu pracy radcy prawnego oraz wkładu jego pracy w przyczynienie się do wyjaśnienia i rozstrzygnięcia sprawy, a w szczególności czasu poświęconego na przygotowanie się do prowadzenia sprawy, liczby stawiennictw w sądzie, w tym na rozprawach i posiedzeniach, czynności podjętych w sprawie, w tym czynności podjętych w celu polubownego rozwiązania sporu, również przed wniesieniem pozwu, wartości przedmiotu sprawy, wkładu pracy radcy prawnego w przyczynienie się do wyjaśnienia okoliczności faktycznych, jak również do wyjaśnienia i rozstrzygnięcia istotnych zagadnień prawnych budzących wątpliwości w orzecznictwie i doktrynie, a także trybu i czasu prowadzenia sprawy, obszerności zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego lub biegłych sądowych, dowodu z zeznań świadków, dowodu z dokumentów o znacznym stopniu skomplikowania i obszerności (ust. 2). Opłatę, o której mowa w ust. 1, podwyższa się o kwotę podatku od towarów i usług wyliczoną według stawki podatku obowiązującej dla tego rodzaju czynności na podstawie przepisów o podatku od towarów i usług (ust. 3).

W ocenie Sądu Okręgowego, uwzględniając stopień zawilości sprawy oraz nakładu pracy radcy prawnego (obejmującej zapoznanie się z aktami sprawy, nawiązanie bezpośredniego kontaktu ze skarżącym, przygotowanie w jego imieniu pisma procesowego oraz reprezentowanie go podczas rozprawy) oraz wkład jego pracy w przyczynienie się do

wyjaśnienia i rozstrzygnięcia sprawy, zasadne było ustalenie opłaty za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną wnioskodawcy przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu w wysokości maksymalnej, tj. 360 zł, powiększonej – zgodnie z § 4 ust. 3 powołanego rozporządzenia - o 23% podatku VAT.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy

/RP/